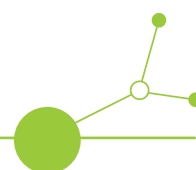

2.4.1. Szakpolitikai áttekintés és javaslat- csomag

Magyarország

Végleges
08/2025

Tartalom

A. Áttekintés.....	2
B. Kihívások.....	2
C. Meglévő szakpolitikák	4
1. Jogszabályi háttér	4
2. Szakmai, módszertani támogatás.....	5
3. Pénzügyi támogatás	6
D. Szakpolitikai javaslatok	7
E. Összefoglalás, következtetések	9
F. Referenciák.....	9

A. Áttekintés

Az éghajlatváltozás következtében Magyarországon is megmutatkozó melegedés és fokozódó (részben időszakos és területileg nem kiegyenlített) vízhiány válaszlépéseket sürget. A természetalapú megoldásokkal történő vízvisszatartás hatékonyan segíthet megbirkózni az éghajlatváltozás következményei miatt csökkenő területi vízellátottsággal, ugyanakkor az időszakosan fellépő villámárvizekkel is. A visszatartott víz, de a zöldinfrastruktúra önmagában is kedvezően hat a helyi mikroklímára: hűtő és kiegyenlítő hatása van.

Ez a szakpolitikai áttekintés és javaslat-csomag a [GreenScape Interreg CE](#) projekt keretében készült el, a magyar TeamHUB¹ szakmai közösség bevonásával. A dokumentum összefoglalja a hiányzó adatokkal, ismeretekkel vagy kapacitásokkal kapcsolatos tapasztalatokat, és ajánlásokat fogalmaz meg az TAM és ZI szakpolitikákkal kapcsolatban.

Az elmúlt években kedvező változások indultak el Magyarországon a természetalapú megoldások (TAM) elismerése, valamint szakmai és jogi keretrendszerük kialakítása terén. Ugyanakkor még mindig szükség van a fejlődésre, különösen az adatok hozzáférhetősége, a szakmai ismeretek, valamint a beruházók és a lakosság tudatossága tekintetében. A TAM-ok finanszírozása és széles körű alkalmazása továbbra is nehézségekbe ütközik, részben a szabályozási környezet (engedélyezés és közbeszerzés) kiforratlansága miatt. Az ebben a dokumentumban bemutatott hiányosságok nagy részének pótlására egy, az érintett minisztériumok által, a tudományos, valamint a magánszektor szereplőit is bevonva létrehozott szervezet vagy munkacsoport lenne alkalmas. Ez a strukturált szakértői testület koordinálhatná a szükséges szakpolitikai fejlesztéseket, és nyomon követhetné mind a további jogszabályi változásokat, mind a megvalósított TAM-beruházások eredményességét és hatékonyságát.

B. Kihívások

A TAM megoldások alkalmazását számos tényező akadályozza Magyarországon. Egy magyar kutatócsoport 2023-ban publikálta a “Promoting nature-based solutions in municipalities in Hungary” c. munkát (OECD 2023), ami összefoglalja a problémákat. Ez a lista témacsoportonként tartalmazza ezek közül, amik még mindig aktuálisak, kiegészítve a Miniszterelnökség megrendelésére 2023-ban elkészült értékelő dokumentum megállapításaival és a TeAM HUB szakmai közösség észrevételeivel².

Irányítás

- Nincs egyértelmű témafelelős (több minisztériumban, széttagoltan foglalkoznak a TAM-ok egyes elemeivel; tervezési szakágak esetében is határterület). Hiányzik a vertikális és horizontális koordinációja a területnek.

¹ [TeAM HUB - Természet-Alapú Megoldások Magyarországi Hálózata](#)

² A 2025.06.13-i TeAM HUB műhelytalálkozó keretében megvitattak alapján.

- Nem terjedt el az egységes szakmai tudás és szóhasználat (még szakmán belül is különbözően értelmezik akár a fogalmakat, akár a más szakágakkal való kapcsolódás szintjeit is). Jogszabályonként külön fogalom-meghatározások helyett egységes fogalom-tárra lenne szükség.
- Közművek védőtávolságai és hasonló szabályozások miatt helyhiány alakul ki, sokszor nincs biztosítva a zöldinfrastruktúra védelme, helye. Ez a probléma a várostervezésben sokszor nincs megfelelően kezelve.
- A kormány által „nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházásnak”³ minősített fejlesztések nem kell, hogy betartsák a helyi rendeletekben meghatározott (pl. zöldfelületi arányra vonatkozó) feltételeket, és egyes szereplők magasabb rendű szabályok alól is felmentést adhatnak, aminek a kontrollja nem biztosított.
- Nincs általánosan (bizonyos beruházási méret felett) elvárt zöld tervzsúri, ezért megvalósulhatnak ZI romboló fejlesztések is. Hasonló a helyzet az ún. beruházási célterületekkel.

Szakmai korlátok és hiányosságok

- Egységes térinformatikai háttér és módszertanok hiánya (pl. nincs, vagy nem pontos az információ a települések zöldfelületek mennyiségéről és helyéről, hiányoznak a települési lefolyás modellezéshez szükséges adatbázisok; a zöldinfrastruktúra fejlesztési és fenntartási akcióterv (ZIFFA) módszertan elavult).
- ZI tervezéshez szükséges meglévő központi adatok egy része nem nyíltan elérhető, a meglévő adatok széttagoltan állnak rendelkezésre.
- A beruházások megvalósításához szükséges szakmai felkészültség terén ismerethiány tapasztalható mind a szakértők, a helyi önkormányzatok és a hatóságok képviselőinek körében is (Miniszterelnökség 2023). Például a kombinált (ZI+szürke) infrastruktúra eszközök méretezése problémás: a szürke méretezésnél nem veszik/vehetik figyelembe a zöld vízviszatarató kapacitását, így a teljes mennyiség elvezetésére méreteznek. Másik oldalról pedig a tájépítészeti megoldások alkalmazása esetén a legritkább esetben végeznek vízmérleg, vízgazdálkodási számításokat.
- Döntően a szürkeinfrastruktúra megoldásokat ismerő és alkalmazó szakemberek sokszor még mindig a klasszikus vízelvezetési szemlélettel terveznek a városi csapadékvízkezelés során, bár érzékelhető fejlődés az utóbbi években. Az is előfordul, hogy régi tervek kerülnek elő, azért nem megfelelő a tervezői szemlélet. A TAM-okban gondolkodók pedig sokszor nem integrálnak szürke megoldásokat, amik nélkül városi környezetben nem mindig teljesít elég hatékonyan egy TAM.
- Hatóságok információhiánya a TAM-okról akadályozza azok alkalmazhatóságát (pl. engedélyezési eljárásoknál nem találunk bizonyos természet-alapú megoldásoknak kategóriát/felelőst, így egyszerűen nem engedélyezik; közbeszerzési hatóság a szükséges előírásokat versenykorlátozóknak minősíti és törölteti a dokumentációból). „Az ágazatok közötti kooperáció nem alakult ki.” (Miniszterelnökség 2023)
- Pénzügyi számítások hiányosságai (nincs elterjedt, egységes értékszámítási módszer ökoszisztéma szolgáltatásokhoz és azok változásához, értéknövekedéséhez). Ez segítene a TAM-ok elfogadásának növelésében is, de egyáltalán az alkalmazásuk elterjedésében is, mivel a meglévő szabványoktól való eltérés indoklásához szükség van megalapozó számításokra.
- Alacsony a megrendelői és lakossági tudás, elkötelezettség a TAM-ok irányába.
- Helyi önkormányzatoknak kevés saját tulajdonú területük van, ez, és az egyébként is elaprózódott tulajdonviszonyok sokszor korlátozhatják a TAM-ok megvalósíthatóságát, nemcsak a helyhiány és a

³ 2006. évi LIII. Tv. alapján

tulajdonosi hozzájárulások megszerzése, hanem finanszírozhatóság miatt is (pályázatokból csak limitáltan lehet ingatlant vásárolni).

- Helyi szinten a zöld infrastruktúráról, akár belvíz-elvezető rendszerről, csatornákról (különösen az elválasztott, nyitott rendszerelemekről) nincs naprakész, terület-alapú nyilvántartás.
- Hagyományos megoldásokhoz szokott üzemeltetők nem, vagy csak nehezen változtatnak az fenntartási gyakorlaton.
- Az elválasztott csapadékvíz rendszerelemek nem minősülnek víziközműnek, így nincs törvény által előírt üzemeltetője és nem lehet díjat számítani az üzemeltetéséért.

Nehézkes eljárások

- Bonyolult, nem egyértelmű engedélyezési procedúra egyes TAM-ok kapcsán.
- Szinte kizárólag európai uniós (TOP plusz, közvetlen uniós) forrásokból tudnak a települések zöldinfrastruktúrát fejleszteni. A projektek szigorú megvalósítási és kifizetési rendje számos esetben vezet szakmailag rossz megoldásokhoz, pl. ültetés nyáron. Ugyan ezen okból a kötött forrás-felhasználási feltételek miatt felülről irányított a tervezés a hazai elosztású források esetében.
- Egy természetalapú vagy egy-egy speciálisabb műszaki megoldás, eljárás vagy konkrét anyaghasználat közbeszerzési/beszerzési előírásokban való szerepeltetése általában problémás, előfordul, hogy ezen okból marad végül a megszokott, szürke megoldás.

C. Meglévő szakpolitikák

Ebben a részben három témakörben mutatjuk be a legfontosabb jogszabályi, szakmai és pénzügyi eszközöket, amelyek jelenleg a TAM-okkal és zöldinfrastruktúra fejlesztésekkel kapcsolatban leglényegesebbek.

1. Jogszabályi háttér

2023-2024. években jelentős, előnyös változások történtek a zöldinfrastruktúrára és zöldfelületekre vonatkozó jogszabályi környezetben:

- A magyar építészettről szóló 2023. évi C. törvényben megjelent a zöldinfrastruktúra-tervezés.

A törvény nyomán három rendelet is módosításra került:

- Megváltozott az országos építési szabályzat: a 280/2024. (IX. 30.) Korm. rendelet a településrendezési és építési követelmények alapszabályzatáról sok ZI-val kapcsolatos fogalmat definiált és a korábbinál részletesebb előírásokat, ill. erősebb védelmet ad a zöldfelületeknek.
- Új rendelet jött létre: 282/2024. (IX. 30.) Korm. rendelet a települési zöldinfrastruktúráról, a zöldfelületi tanúsítványról és a zöld védjegyről. A zöldfelületi tanúsítás⁴ várható eredménye az élő, biológiailag aktív felületek és a növények változatosságának növekedése, az agresszív, inváziós növények visszaszorulása, elősegítve a klímavédelmet és a biodiverzitás javítását.

⁴ Forrás: www.zoldfeluletitanusitvany.hu

- A településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII. 15.) kormányrendelet alapján a településtervezés során külön hangsúlyt kell helyezni a zöldinfrastruktúra tervezésre.

Ezeknek a jogszabályi változásoknak az alkalmazhatósága és hatása még nem értékelhető, mivel csak 2025. január 1-jétől vannak hatályban.

2. Szakmai, módszertani támogatás

Országos szinten fontos eredmény a www.termeszetem.hu platform létrejötte (Agrárminisztérium 2019), ami „A közösségi jelentőségű természeti értékek hosszú távú megőrzését és fejlesztését, valamint az EU Biológiai Sokféleség Stratégia 2020 célkitűzéseinek hazai szintű megvalósítását megalapozó stratégiai vizsgálatok” c. KEHOP-4.3.0.-VEKOP-15-2016-00001. projekt keretében valósult meg. Ennek keretében elkészült az ország [ökoszisztéma alaptérképe](#), aminek fő funkciója a hazai ökoszisztémák térbeli elterjedésének bemutatása, három szintű kategóriarendszerrel rendelkező, tematikus raszter állomány formájában. Létrehozták a hazai zöldinfrastruktúra hálózat jelenlegi elemei feltérképezésének, állapotuk értékelésének módszertani alapjait. Emellett több szakmai anyag is elkészült az ökoszisztémák értékelése és védelme témájában.

A zöldinfrastruktúra tervzsűri gyakorlatban is bevált, KEHOP Plusz és TOP Plusz támogatásokra előkészítendő projektek során érdemben segíti a tervezőt és a megbízót, hogy alternatív megoldásokra nyitottak legyenek.

A TeAM HUB módszertani támogatásként online tudástárat üzemeltet: TeAM HUB - Természet-Alapú Megoldások Magyarország Hálózata.

Budapest Fővárosi Önkormányzata publikálja a „Zöldinfrastruktúra füzetek⁵” c., jelenleg nyolc részből álló kiadvány-sorozatot, ami a ZI fejlesztés és fenntartás témáira, legégetőbb szakmai kihívásaira ad gyakorlatias, példákkal illusztrált megoldási javaslatokat.

2024-ben Csősz M. és szerzőtársai készítettek el egy útmutatót: “Segédlet zöldinfrastruktúra fejlesztések tervezéséhez, megvalósításához” címmel, amely módszertani javaslatot tesz az önkormányzatok számára sikeres ZI fejlesztések végrehajtásához.

2024. év végén kiadványt tett közzé az Agrárminisztérium Természet-alapú vízvisszatartási megoldások címmel (Agrárminisztérium 2024).

Magyarország 2010 júniusában csatlakozott az európai Green City Mozgalomhoz, a Magyar Green City kezdeményezés időközönként tart akkreditált Green City szakember képzést. Néhány egyetemi, illetve szakmérnöki képzés (pl. MATE) gondoskodik a hazai szakember-ellátottság biztosításáról (pl.: ökológikus zöldfelületfenntartás képzés).

A Magyar Építész Kamara szervez tanúsított zöldinfrastruktúra tervezési továbbképzéseket a tervezői jogosultsággal rendelkező tájépítések részére. A továbbképzés célja azon többlettudás átadása, amelyek segítségével az azt elvégzők felkészültek lesznek a zöldinfrastruktúra stratégia és a zöldinfrastruktúra (ZI) projektek műszaki terveinek elkészítésére, a kapcsolódó szakágakkal való együttműködésre a klímaváltozáshoz kapcsolódó kihívásokhoz szükséges új szemlélettel. Emellett elindított egy munkacsoportot is, amely a településen belüli csapadékvíz menedzsment

⁵ <https://archiv.budapest.hu/Lapok/2022/zoldinfrastruktura-fuzetek.aspx>

⁶ https://www.mek.hu/link-zitt_toabbkepzes_2024_oszi

módszertani megújítását célozza (építészek, tájépítészek, vízépítő mérnökök, úttervező mérnökök stb. részvételével).

A témához kapcsolódó, hazai LIFE pályázatok is számos hasznos szakmai anyagot dolgoztak ki, amelyek tovább hasznosíthatók. Néhány példa:

- [LIFE-MICACC](#): vízmegtartó megoldások listája, jó gyakorlatokkal, e-learning tananyag
- [LIFE-CLIMCOOP](#): célcsoport-specifikus kurzusok a klímaalkalmazkodásról, rönkgátépítési útmutató, útmutató városi-vállalati közös éghajlati alkalmazkodási stratégia kidolgozásához, jó gyakorlat gyűjtemény, tervezői kézikönyv a water stewardship koncepció mentén
- [LIFE IN RUNOFF](#) - Városi eső: tervek és műszaki leírások vízmegtartó fejlesztésekhez; Szivacsváros és Zöld tetők útmutatók⁷.
- [LIFE LOGOS FOR WATER](#): szemléletformáló játékos feladatsor (Vízűkör) oktatói segédanyagokkal, tervezési segédlet ITVT elkészítéséhez, kisléptékű megoldások az önkormányzati pályázati program keretében, döntéstámogató platform: online adatbázis-gyűjtemény

Más forrásból megvalósuló (pl. UIA, INTERREG) TAM projektek gyakorlatai, tudásbázisa szintén hasznos a projektfejlesztők számára.

3. Pénzügyi támogatás

A közvetlen európai uniós források (INTERREG, LIFE, EUI) nélkülözhetetlen eszközök és segítik a minőségi, valódi bevonáson alapuló projektek megvalósítását. Ezek elérhetősége azonban korlátozott, és mellettük hazai elosztású támogatások csak elvétve fordulnak elő.

Az egyetlen, tervezési fázisban lévő, hazai elosztású, de nagyrészt Európai Unió támogatási forrás, ami kifejezetten a természetalapú megoldások finanszírozását célozza a KEHOP-Plusz-2.2.1 konstrukció. Ennek keretében kétkörös szakmai tervszűri (ZI tervtanács) segíti a megfelelő projektek kidolgozását, aminek lényegi eleme egy meglévő probléma megoldását célzó természetalapú megoldás megvalósítása. Ez kötelezően kiegészítendő lesz a témához illeszkedő szemléletformálási akciókkal is. A támogatáshoz önerőt nem kell majd biztosítani, a keretösszeg egyelőre ismeretlen, de maximum 73 Mrd Ft. A támogatás kedvezményezettje első sorban helyi önkormányzat lehet, konzorciumban más szervezetek is részesülhetnek támogatásból. A felhívás számos elemében újszerű, igazodva a TAM-ok sajátosságaihoz.

Emellett a TOP-Plusz-1.3.2-23 „Fenntartható Városfejlesztés” programja 581 milliárd forint keretösszeggel támogatott több mint 20 magyar várost, hogy új megközelítésben, stratégiai alapon, integráltan tervezhesse és valósíthassa meg fejlesztési elképzeléseit. Ennek keretében első sorban köztér- és útfelújítások történtek, zöldfelületi megújítással egybekötve. A projektek fejlesztése a ZI tervtanács szakmai támogatásával történt.

Kisebbségi TAM projektek megvalósítására ezen kívül LIFE által finanszírozott projektek (LIFE-MICACC és LIFE-RUNOFF - Városi eső) keretében is sor került kb. 15-20 településen.

Sok önkormányzatnak nyújtanak lehetőséget a közvetlenül elérhető európai uniós források (LIFE, INTERREG, Horizon Europe 2 stb.).

⁷ elérhető: <https://budapest.hu/zold-budapest/zoldfeluletek/tervezoknek>

D. Szakpolitikai javaslatok

A fentiek alapján a GreenScape CE projekt magyarországi szakértői (Energiaklub) a TeAM Hub Természet-Alapú Megoldások Magyarországi Hálózata szakértői közösségét bevonva az alábbi javaslatokat fogalmazza meg.

Mindenekelőtt fontos, hogy minden közsztéra beruházás esetén vegyenek igénybe kertészeti/tájépítészeti tervezői művezetést és alkalmazzanak táj és kertépítészeti műszaki ellenőrt. (Miniszterelnökség 2023) Érintettség esetén természetvédelmi, ill. vízügyi szakember bevonására is fordítsanak figyelmet. Ezeket továbbá jelentősebb magánberuházások esetében is várják el.

Szükség van:

1. Az intézményi és szabályozási háttér megerősítésére

- egy ágazatközi kapcsolatokat is magában foglaló felelős szervezetre, működési feltételeinek biztosításával, ami koordinálná, vezetné és felügyelné a szükséges szabályozási változásokat, szemléletformálási és képzési tevékenységeket. Például Környezetvédelmi Minisztérium létrehozása (Svédországon kívül minden más EU-s országban nevesítve van 1-1 minisztérium nevében a környezetügy) és feladatkörébe utalása.
- arra, hogy bizonyos, közérdekű esetben a tulajdonjog korlátozható legyen⁸. Erre van már minta, hiszen az építésügyben például a közművek vezetésénél a szolgalmi jog bejegyezhető. A TAM-hoz is kellene ilyen jogot rendelni és végig vezetni az alsóbb szintű jogszabályokon is.
- a jogszabályok közti (fogalmi) és belső ellentmondások felszámolására.
- az önkormányzatok számára visszaadni az építésügyi hatósági jogköröket, hogy egységes és hatékony lehessen a fellépés a szabályok betartatására.
- a biológiai aktivitás érték megőrzésére vonatkozó új szabályozás betartásának ellenőrzésére és betartatására (szankcionálással).
- a vízjogi engedélyezés alól felmentést adni legalább az egyszerűbb TAM-ok esetében. Szabványok, szakmai útmutatók és tudás fejlesztésére
- földtulajdon/ingatlan elővásárlási jog biztosítására önkormányzatok számára, ill. közcélú fejlesztések esetén a tulajdonosi hozzájárulások elvárásának racionalizálására.

2. Szabványok, szakmai útmutatók és tudás fejlesztése

- kulcsszereplők (köztisztviselők, igazságügyi szakértők) ismereteit bővítő képzésekre.
- műszaki és méretezési alapelvek felülvizsgálatára és aktualizálására külföldi jó példák, hazai tapasztalatok figyelembe vételével, különös tekintettel a klímaváltozás miatt érzékelhető/mért és várható változásokra a csapadék-mintázatokban.
- szabványok kidolgozására, meglévők⁹ felülvizsgálatára, a TAM-ok az ÉMI/TERC költségvetési segédletekben való szerepeltetésére, hogy az újabb megoldások is megvalósulhassanak.
- TAM tervezési segédletre (metszetekkel, szelvényekkel), átjárható (nem szakterülethez kötött) képzésekre. (Miniszterelnökség 2023)

⁸ A tulajdonjog közérdek szempontú korlátozása azt jelenti, hogy a jogalkotó vagy hatóságok bizonyos jogszabályok keretében beavatkozhatnak a tulajdonos jogosultságaiba (birtoklás, használat, rendelkezés, hasznosítás), amennyiben erre egy legitim és arányos közérdekű cél eléréséhez feltétlenül szükség van.

⁹ az érintett szabványok listáját lásd a [Csősz \(2024\) útmutató](#) 1. mellékletében

- tervezési szinthez igazított segédletekre, útmutatókra a biodiverzitás megőrzésének szakmai szempontjainak alkalmazásáról. (Miniszterelnökség, 2023)
- egységes, települési szinten végrehajtható módszertanra a helyi Zöldinfrastruktúra Fejlesztési és Fenntartási Akciótervek (ZIFFA) elkészítéséhez.
- a vízügyi mérnökök szemléletformálására, TAM-okkal való megismertetésére, illetve alkalmazásuk előtérbe helyezésére, a tájépítész szakmában pedig a vízmérleg készítési ismeretek bővítésére.

3. ZI fejlesztést támogató adatok összegyűjtésére és monitoringjára

- országos lefedettségű, de települési szintre is használható adatok összegyűjtésére és rendszeres frissítésére, amelyek a települési önkormányzatok és helyi szereplők számára ingyenesen és közvetlenül hozzáférhetők.
- egy országos zöldinfrastruktúra-fejlesztési terv kidolgozására¹⁰, amely meghatározza a szükséges védelmi, restaurációs és fejlesztési célokat, intézkedéseket és területeket. „Megújuló adatokra támaszkodó, ökoszisztéma-szolgáltatás alapú zöldinfrastruktúra-fejlesztések stratégiai tervezésének megalapozása” c. KEHOP_PLUSZ-3.2.2-24-2024-00002 projekt eredményei között várható az országos zöldinfrastruktúra hálózat lehatárolása és fejlesztési javaslatainak megfogalmazása.
- Megvalósult (hazai) TAM-ok és hatásterületük monitorizására, működésük hatékonyságának mérésére, igazolására, ezek megosztására.

4. Finanszírozási és közbeszerzési lehetőségek szélesítésére

- a közbeszerzési gyakorlatok és elfogadott szempontok bővítésére, hogy az innovatív megoldások és anyagok használata, illetve a megfelelő referenciákkal rendelkező alvállalkozó kiválasztási lehetősége ne ütközzön akadályokba.
- célzott támogatásokra, amelynek feltételrendszere tartalmazza az előkészítés és megvalósítás során is a szakértők bevonását és a független, szakmai minőség-biztosítást, valamint elvárja a probléma-alapú, együttműködésekben megvalósuló és szakmailag alaposan előkészített fejlesztéseket, ennek keretében szükséges tulajdonszerzés támogatására is.

5. A helyi önkormányzatok részvételére, hogy helyileg szabályozzák és megvalósítsák a ZI fejlesztéseket. Ennek érdekében:

- készítsék el zöldvagyonuk és vízgazdálkodáshoz kapcsolódó ingatlanok téradat-alapú leltárát,
- az érintettekkel együttműködve dolgozzanak a helyi ZI megőrzésén és fejlesztésén egy megalapozott, rendszeresen felülvizsgált ZIFFA alapján.
- más helyi terveikben is részesítsék előnyben a természet-alapú megoldásokat.
- helyi építési szabályaikkal, terveikkel lehetőleg csak olyan fejlesztéseknek adjanak teret, amelyek barnamezőkön valósulnak meg vagy zöldmezős beruházások esetén biztosítják más területek ökológiai állapotának fejlesztését a veszteség kompenzálása érdekében (az országos szabályozásnál akár szigorúbban vagy kisebb fejlesztéseknél is).
- saját területeiken végezzék, mások tulajdonán pedig pl. szabályozással ösztönözzék a ZI fejlesztéseket, szankcionálják azok rombolását.

¹⁰ összhangban a természet helyreállításáról szóló 2024/1991 Európai Parlament és a Tanács (EU) rendelet szerinti kötelezettségekkel.

- formálják a helyi lakosság és szereplők szemléletét a TAM-ok és ZI elfogadására, és motivációját azok megőrzésére, fejlesztésére, például helyi civilek zöldítési akcióinak támogatásával.
- fejlesztési elképzeléseiket már a koncepció-alkotás szakaszában az összes érintett szakterület szakértőjével, ágazatközi egyeztetésekkel alakítsák projektté.
- rendelkezzenek házon belül olyan zöldfelületekért, a víz- és talajgazdálkodásért, klímaalkalmazkodásért felelős szakember(ek)kel, aki(k) a tájépítészeti, kertészeti, csapadékvízkezelési, urbanisztikai szakterületeken jártas köztisztviselő(k). Kisebb települések számára járási vagy vízgyűjtő-szinten közösen érdemes biztosítani ezt a szakértelmet.

E. Összefoglalás, következtetések

Az utóbbi évek jogszabályi változásai és a szakmai fejlődése jó alapot ad a természet-alapú megoldások hazai elterjedésének. Ezt a munkát azonban folytatni szükséges annak érdekében, hogy ne csak pontszerűen, hanem rendszer-szerűen, országszerte forduljanak e megoldások felé a tervezők és beruházók.

Kiemelten fontos mind a szakpolitikai változások (pl. új jogszabályok, KEHOP Plus 2.2.1 konstrukció), mind a megvalósult TAM beruházások nyomán követése, hatékonyságuk és sikerességük ellenőrzése, így szükség esetén be lehet avatkozni, illetve a jó gyakorlatokat széles körben el lehet terjeszteni.

Nemcsak a TAM-ok, hanem a klímaálló társadalom és települési környezet érdekében alapvető fontosságú a rendszeresen frissített, nyíltan hozzáférhető téradatok létrehozása és gondozása.

A D fejezetben bemutatott javaslatok megvalósítása első sorban akkor lehet sikeres, ha minden érintett szereplő tisztában van a kapcsolódó feladatokkal, és aktív együttműködésben dolgozik azok megvalósításáért, lehetőleg egy szakmailag magas színvonalú (és megfelelően magas szintű) koordinátor szervezet gondoskodása mellett.

A témában való bővebb elmélyedéshez ajánljuk a következő részben felsorolt irodalmat.

F. Referenciák

Agrárminisztérium (2019): Ökoszisztéma-alaptérkép és adatmodell kialakítása, http://www.termeszetvedelem.hu/_user/browser/File/KEHOP/NOSZTEP/Alapterkep_dokumentacio/KEHOP_TERK_modszertan_V5.0-20190630.pdf

Agrárminisztérium (2024): Természet-alapú vízvisszatartási megoldások, <https://cdn.kormany.hu/uploads/document/e/ef/ef820abe44a3d80112e52952347f99ff028f79e0.pdf>

Csösz M. et al.: Zöldinfrastruktúra útmutató - Segédlet zöldinfrastruktúra fejlesztések tervezéséhez, megvalósításához, MultiContact Consulting Kft. -AQUA Engine Kft. (2024) <https://oppla.eu/product/31384>

Miniszterelnökség: Zöld-kék infrastruktúrát támogató intézkedések értékelése, MultiContact Consulting Kft. -AQUA Engine Kft. (2023) <https://archive.palyazat.gov.hu/zld-kk-infrastruktrt-tmogat-intzkedsek-rtkelse>

OECD (2023), "Promoting nature-based solutions in municipalities in Hungary", OECD Environment Policy Papers, No. 39, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/d81fb09f-en>

www.zoldfeluletitanusitvany.hu